

श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

श्रीमद्वेङ्कटाध्वरि विरचितम्
॥ श्रीलक्ष्मीसहस्रम् ॥
॥ उत्सवस्तबकः ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using L^AT_EX and the **skt** font.

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
॥ उत्सवस्तबकः ॥

विख्यातविभवा सा मां विष्णुपत्नी विलोकताम्।
विपुलानुत्सवान् यस्या विरिञ्च्याद्या वितन्वते ॥ १ ॥

विधिशिवप्रमुखा विबुधेश्वरा विविधमच्युतपत्नि तवोत्सवम्।
अकलयन् सकलस्य शरीरिणो निरवधीरवधीरयितुं व्यथाः ॥ २ ॥

निरुपमं युवयोः शुभमुत्सवं जननि लोकयितुं धृतकौतुका।
उपगता किल कापि परा त्वरां पुरवधूरवधूतगृहक्रिया ॥ ३ ॥

जननि सत्वरचङ्क्रमसम्भ्रमे चरणतः पतितौ मणिनूपुरौ।
तव महोत्सव भूमजनोन्मिषत्कुतुकया तु कयाचिदनादृतौ ॥ ४ ॥

तव महे गतिमान्द्य कृतौ कुचाविति रुषा चलिताशु रमेऽपरा।
अनुगृहीततदञ्चलनिर्गलन्नवसरावसरात्ययभीरुका ॥ ५ ॥

श्रुतभवन्महवाद्यरवा जवात् पथि रमे चलिताभरणस्वनैः।
श्रुतरुतेऽन्तरितेऽसि सुवञ्चितेत्यपरयापरया हसिता वधुः ॥ ६ ॥

महमहीभजनोत्कलिकाकृत द्रुतगतिः श्लथपुष्पपरम्परा।
कृतवतीव मुदा कुसुमाञ्जलिं तव रमे वरमेखलमध्यमा ॥ ७ ॥

महजुषस्तव देवि सिसेविषा दिशति मन्दगतेरपि सद्गतिम्।
तदिह दिव्यगतिं वितरिष्यसि त्वममले मम लेखदुरासदाम् ॥ ८ ॥

अभिचकाङ्क्ष मनःप्रभवं जवं चरणयोरपि काचन सादरा।
कलयितुं भवतीं कलशाम्बुधेर्दुहितरं हितरम्यमहोत्सवाम् ॥ ९ ॥

जननि तामरसोदरसोदर श्रियमेवक्ष्य सविस्मयमुत्सवे।
न ततृपुर्नरदैवतयोषितः शुभवतीं भवतीं सह शौरिणा ॥ १० ॥

प्रियतमार्षित यावक पादया तव महोत्सवभूर्न यया रमे ।
द्वृतमगामि पदोर्न परं धृतः कुपितयापि तयारुणिमा दृशोः ॥ ११ ॥

अभिवृषाचलमापततां द्वृतं तव रमे परमोत्सवलिप्सया ।
अजनि नो पथिभिः समयात्ययो दिविषदां विषदान्तरितैरपि ॥ १२ ॥

प्रसृमरागरुधूपपरम्परा सुरमिताः शुभदीपशतावृताः ।
त्रियुगपत्नि महोत्सवभूमयः सुरचयं रचयन्ति सविस्मयम् ॥ १३ ॥

तव महं प्रति यज्जनकम्पितैः सुरतरोः शिखरैः स्वयमीरिताः ।
जननि वेङ्कटशैलमभूषयन् सुमनसो मनसो हरणक्षमाः ॥ १४ ॥

शुभतराभरणाभरणात्मना रुचितरङ्गपिशङ्गितसद्मना ।
जननि सार्थयसे मरुतां महोत्सवपुषा वपुषानिमिषा दृशः ॥ १५ ॥

मधुजिता सममुत्सवमण्डपे स्थितवतीं भवतीमवलोकितुम् ।
अभिरुचिः पुनराप्तकुतूहलैर्निजगृहे जगृहे न वधुजनैः ॥ १६ ॥

अधिमहोत्सवमर्णवकन्यके परमभक्तिजुषा प्रणतिस्तव ।
तनुधनुर्लतया सुदृशां गुरुस्तनतया नतया सुकराभवत् ॥ १७ ॥

भजनहर्षजनाटयजवोज्ज्वलन् मुकुटलोलमरुत्सरिदुज्झितैः ।
जलकणैर्भवदुत्सवमेदिनीः शशिशिराः शिशिराः कुरुते रमे ॥ १८ ॥

त्रिनयनेन विनम्रशिरः क्षरत्त्रिदशसिन्धुमहोर्मिभिरुत्सवे ।
किमपि पादामदायि पदाञ्जयोर्नतवता तव तामरसानने ॥ १९ ॥

तव महे मिलितात् त्रिदशीगणान्न बिभिदे नरलोकवधुजनः ।
त्वदवलोकनविस्मयतो यतो जननि मे न निमेषमवाप सः ॥ २० ॥

प्रणयिना सममुत्सवमण्डपे स्थितिमतीं भवतीं प्रणिनंसवः ।
अहिगिरिं हरिपत्नि समाश्रितास्त्रिदिविनो दिवि नोपययुः स्पृहाम् ॥ २१ ॥

अधिमहं कमले भवतीं स्तुवन्नभिमुखः स्तिमितेक्षणमग्रतः ।
अपि सुरेष्वसुरेषु नरेषु वा शिरसि को रसिको न दधेऽञ्जलिम् ॥ २२ ॥

अधिमहोत्सवमप्सरसां गणैः सह रमे परभक्तिजुषस्त्वयि ।
पुलकिनः कलगद्गदगीतयो मुनिजना निजनाटयमदर्शयन् ॥ २३ ॥

उपनतोत्सवदिव्यगृहाङ्गणः कमलवासिनि संयमिनां गणः ।
निगमसौरभशोभनया स्तुतिं स हि गिराहिगिरावकरोत्तव ॥ २४ ॥

मधुविरोधिपुरन्धि महोत्सवे शुभगुणग्रथिता किल मालिका ।
स्तवमथी स्तवकैस्तव कैर्गिरा न कलिता कलिताडन काङ्क्षिभिः ॥ २५ ॥

तव महे स्तवकोटिचिकीर्षया दृगधिका रसनाश्चकमे रमे ।
रचयितुं स्तवमेकरसज्ञया कृशतमं शतमन्युरतित्रपः ॥ २६ ॥

तव हरेर्दयिते दृढभक्तितश्चतसृभिः श्रुतिमिश्रचतुराननः ।
अभिनुतिं तनुते स्म महोत्सवेष्वहरहर्हरह्यभिनन्दिताम् ॥ २७ ॥

जननि गन्धवहैर्भवदुत्सवे खगपतिः श्रुतिसौरभशोभनैः ।
श्रमहरैर्जनितैर्निजपक्षतिव्यजनतो जनतोषणमातनोत् ॥ २८ ॥

तनुभृतां तव देवि महोत्सवे नटनगाननतिस्तवनादयः ।
परमभक्तिभरादिह नाभवन् श्रमकरा मकरालयकन्यके ॥ २९ ॥

पदयुगं तव भक्तिभरादहं प्रथमिकामुपगम्य सुरस्त्रिया ।
हरिपुरन्धि महेऽङ्गजितस्फुरत्कनकया न कया परिचर्यते ॥ ३० ॥

दिनकरं तमसामिव राजयः कमलवासिनि कल्मषपङ्कयः ।
अपि विलोकयितुं प्रभवन्ति ते जनमहो न महोत्सवदर्शिनम् ॥ ३१ ॥

तव महे सुरमानवदानव प्रभृतिपादहतिप्रभवै रमे ।
क्षितिरजोनिचयैः स्थगितातपो दिनकरो न करोति जनव्यथाम् ॥ ३२ ॥

अथ तवास्यविधोरवलोकनात् सुरकराम्बुरुहाणि महोत्सवे ।
मुकुलितान्युडुपङ्क्तिपरिस्फुरन्नवरदे वरदे कमलालये ॥ ३३ ॥

मुकुलितं लपनेन कराम्बुजैर्मुदितमक्षिचकोरकुलैः सताम् ।
तव महेऽम्ब हरौ नयनीभवद्रविविधौ विविधौजसि भात्यपि ॥ ३४ ॥

तवसिषेविषया विषयान्तरत्यजननिश्चलचेतस उत्सवे।
प्रजहुरम्ब तपोऽपि पराशरप्रभृतयो भृतयोगकलाः स्वयम् ॥ ३५ ॥

सुमनसो मुनयश्च तवोत्सवे त्रिदिवधेनुपयोरसधारया।
विरचयन्त्यभिषेकविधानमुच्छ्रयजुषां यजुषां प्रकरै रमे ॥ ३६ ॥

विधिशिवादिसुरेषु तवोत्सवे विरचयत्स्वभिषेचनमिन्दिरे।
मनुशतं मुनिमाणवकाः स्फुटध्वनि जगुर्निजगुर्वभिचोदिताः ॥ ३७ ॥

तव महेष्वभिषेकविधौ कृते जगदशेषमगादपतापताम्।
तदिदमद्भुतमम्ब फलिस्थलात् फलगतिर्लगति स्म परत्र यत् ॥ ३८ ॥

अथ तवोत्सवधाम्नि बुधाः सुधाकरसहोदरि सादरमर्चयन्।
सुरहिते भवतीं श्रुतषट्पदारवकुलैर्वकुलैरपि चम्पकैः ॥ ३९ ॥

मधुलिहां भवदङ्घ्रिसमर्पितप्रसववासवतां कमले तदा।
सुरकिरीटगताज्जगृहे भिदा रवलवैर्वलवैरिशिलाकुलात् ॥ ४० ॥

सुमनसो भगदङ्घ्रिजुषां रमे सुमनसामनुषङ्गत उत्सवे।
तव पदाम्बुजभाजमपूजयन् सुमलिनामलिनामपि मण्डलीम् ॥ ४१ ॥

स्वशिरसा दधतः कुसुमं मुदा सुमहिता इति नाद्भुतमुत्सवे।
चरणयोः सुरपङ्क्तिभिरर्पितं तव नरा वनराशितनूभवे ॥ ४२ ॥

पनसचूतफलादिभिरुज्ज्वलं सरससूपमपूपशतावृतम्।
अथ निवेदनमम्ब सुरैःक्षरद्वृतवरं तव रम्यमकल्प्यत ॥ ४३ ॥

जननि शेषतया भृशमुत्सुकैस्तव निवेदितशेषमभुज्यत।
सुमधुरं सुमनोभिरथोत्सवापवरके वरकेतनभूषिते ॥ ४४ ॥

अथ सुधान्यभवं जनमोदनं जननि मानसरञ्जनमोदनम्।
भवदवेक्षण संस्कृतमत्ति यो रसनया स न याचति तां सुधाम् ॥ ४५ ॥

अधिभवद्भवनाग्रवितर्दिकं जननि जाग्रत एव जयादयः।
अगणयन्नमरानपि तावके घनमहे न महेन्द्रपुरःसरान् ॥ ४६ ॥

जनविमर्दशमोद्यतनिर्दयोन्नटचमूपतिवेत्रहतिस्पृशाम्।
प्रहृतिरस्ति मदम्ब महे तवार्चनकृतां न कृतान्तकृतान्ततः ॥ ४७ ॥

तव महोत्सववैभवदर्शिनां तनुभृतां विविधैः स्तवनादिभिः।
प्रमुदिता कमले भवती सतीरपरिपूः परिपूरयति श्रियः ॥ ४८ ॥

जननि तस्य जनस्य वृथा सुधासहभवे विदधे विधिरीक्षणे।
य इह नानुभवेदलसस्तवोत्सवरसं वरसंमदकारणम् ॥ ४९ ॥

भवदीयोत्सवविभवं फणिपतिवाचस्पतिप्रभृतिवर्ण्यम्।
कथमल्पधियः कवयः कथयन्तु क्षीरनीरधेः कन्ये ॥ ५० ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे उत्सवस्तबकः ॥